

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Josip Klarendić
Zvanje	mag. pedagogije i mag. edukacije filozofije
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	OŠ Jakova Gotovca, Unešić
Adresa elektroničke pošte	josip.klarendic@skole.hr josip.klarendic@gmail.com
Naslov Metodičkih preporuka	Razvoj početnoga opismenjavanja učenika – slovo T, t
Predmet (ili međupredmetna tema)	Hrvatski jezik
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	
Razred	1.
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	OŠ HJ A.1.3. Učenik čita tekstove primjerene početnomu opismenjavanju i jezičnom razvoju. OŠ HJ A.1.4. Učenik piše školskim formalnim pismom slova, riječi i kratke rečenice u skladu s jezičnim razvojem. OŠ HJ A.1.7. Učenik prepozna glasovnu strukturu riječi te glasovno analizira i sintetizira riječi primjereno početnomu opismenjavanju.
Tijek nastavnog sata	1. PRIPREMA (5') 1.1. Motivacija 1.2. Najava slova 2. OBRADA GLASA (15') 3. OBRADA SLOVA (10') 4. ČITANJE (10') 5. STVARALAČKI RAD (5')

**Opis svih aktivnosti (što rade
učenici, a što učitelj/nastavnik)**

1. PRIPREMA (5'):

1.1. Motivacija:

Učitelj/učiteljica na početku opisuje torbu, ali u opisivanju ne otkriva o kojem predmetu se radi. Učenici trebaju prepoznati da je predmet opisivanja torba. Opis školske torbe: *Najbolja je „priateljica“ svakom učeniku. Svi dan svi učenici nose je u školu, a služi kao „kuća“ za knjige, ostali radni pribor i druge stvari. Učenici je trebaju čuvati i odgovorno se odnositi prema njoj jer bez nje ne mogu ići u školu.*

Nakon opisa torbe učitelj/ica pita učenike mogu li prepoznati i imenovati o kojem predmetu se radi. Učenici odgovaraju da je to *torba*.

Poslije toga učitelj/ica daje učenicima zadatak: učenici zamišljaju da su torba i trebaju ispričati priču u kojoj torba govori o svojem vlasniku: *Ja sam Markova torba. Lijepo mi je s Markom u školi, ali i kod kuće. U školi sam upoznala mnoge druge torbe i vidim kako se drugi učenici odnose prema nama. Marko se prema meni odnosi s velikom pažnjom. Uvijek me čuva. Ne baca me, ne udara me i brine o tome gdje me postavlja. Nije mi teško sa svim knjigama i priborom za školu koje nosim jer je Marko prema meni pažljiv. Vikendom i za praznike odmaram kod kuće, pa mi je i onda lijepo.*

Nakon što su učenici ispričali nekoliko priča u ulozi školske torbe, učitelj/ica im postavlja pitanje: *Koji glas čujete na početku riječi „torba“?* Učenici odgovaraju da je to glas T.

1.2. Najava slova (1'):

Učitelj/ica učenicima postavlja pitanje: *Koje ćemo slovo danas upoznati?* (Upoznat ćemo veliko i malo tiskano slovo T.) Učitelj/ica najavljuje učenicima učenje slova/glasa T, t: (Danas ćemo naučiti pisati veliko i malo tiskano slovo T, t).

2. OBRADA GLASA (15'):

Učitelj/ica učenicima postavlja pitanje: *Koliko glasova ima riječ TORBA?* Učenici u sebi broje glasove koje sadrži riječ „torba“ i odgovaraju na pitanje: (Riječ „torba“ ima 5 glasova).

Dalje učitelj/ica pita učenike: *Gdje se u riječi TORBA nalazi glas T?* Učenici još jednom na glas izgovaraju riječ TORBA i odgovaraju na pitanje: (Glas T nalazi se na početku riječi TORBA). Učitelj/ica pohvaljuje učenike te im zadaje sljedeći zadatak. Zadatak je da se učenici prisjetе nekoliko riječi koje

u sebi sadrže glas T. Učenici izgovaraju riječi koje sadrže glas/glasove T, a učitelj/učiteljica piše te riječi na ploču (npr. TIGAR, TORTA, PATKA, BRAT i sl.) Nakon toga slijedi glasovna analiza riječi koje su izgovorili učenici na način da na svaki glas učenici kucaju dlanom o klupu. Poslije toga učenici prema uputama učitelja/ice ponovno izgovaraju te riječi i samo na glas/glasove T u riječima lupaju nogom o pod.

Učitelj/ica učenicima daje upute za novi zadatak. Zadatak je potrebno oblikovati na slajdovima Power Point prezentacije (Prilog 1.). Učitelj/ica učenicima otvara slajdove na kojima se nalaze slike predmeta, biljaka i sl., a koje u sebi sadrže glas T. Učenici promotre prikazanu sliku, a učitelj/ica postavlja pitanja: *Što prikazuje ova slika?* (Slika prikazuje travu.) Učenici zajedno s učiteljem/icom glasovno analiziraju riječ TRAVA na način da izgovaraju glasove, a onda kada čuju glas T pljesnu dlanovima. Učitelj/ica postavlja pitanje učenicima: *Gdje ste čuli glas T, na početku, u sredini ili na kraju riječi?* (Na početku riječi.) Na isti se način analiziraju i pojmovi prikazani na drugim slikama/slajdovima – KUTIJA, TULIPAN, STOLICA.

Sličice su dostupne na poveznici: <https://www.esfera.hr/dodatni-digitalni-sadrzaji/b1659007-cc04-4429-9255-63b4e5f3b60b/>

Primjer slajdova sa slikom riječi koja u sebi sadrži glas T:

3. OBRADA SLOVA (10'):

Učitelj/ica učenicima najavljuje pisanje velikoga i maloga tiskanoga slova T, t. Na ploču postavlja plakat s napisanim velikim i malim tiskanim slovom T, t. Zadatak je učenika promotriti slovo te razmisliti o tome na što slovo T podsjeća. Učitelj/ica postavlja učenicima pitanje: *Podsjeća li vas slovo na neko od slova koja smo već naučili pisati?* (Podsjeća na slovo I, ali ima još na vrhu crtu koju nema slovo I.) *Od koliko je crta sastavljeno slovo T?* (Od dvije crte.) *Od kakvih je crta sastavljeno slovo T?* (Od dvije ravne crte.)

Nakon razgovora o izgledu slova T, učitelj/ica u slobodnom prostoru na ploču piše veliko tiskano slovo T u različitim veličinama. Učenici prate pisanje velikoga tiskanoga slova T. Učitelj/ica zatim u istom prostoru piše malo tiskano slovo t, također u različitim veličinama. Nakon toga, učitelj/ica učenicima daje upute za sljedeće aktivnosti. Učenici će po zraku „pisati“ veliko tiskano slovo T, a onda i malo tiskano slovo t. Nakon toga će prstom po klupi „pisati“ veliko tiskano slovo T, a onda i malo tiskano slovo t. Učitelj/ica svakom učeniku daje po komad plastelina. Zadatak je učenika da od plastelina oblikuju veliko i malo tiskano slovo T, t. Učitelj/ica promatra rad učenika. Svi učenici sudjeluju u aktivnostima i izvršavaju zadane radnje.

Nakon pisanja velikoga i maloga slova T, t u slobodnom prostoru, učitelj/ica demonstrira pisanje istoga u prostoru

crtovlja. Učenike poziva na pozornost i praćenje svih radnji. Učitelj/ica kroz opis piše/smješta veliko tiskano slovo T u prvi red crtovlja na ploči. Veliko tiskano slovo T piše se unutar prvih dviju praznina počevši odozgo prema dolje.

U drugom redu demonstrira pisanje maloga tiskanoga slova t. Malo se tiskano slovo t prostire prvom i drugom prazninom crtovlja. Učitelj/ica proziva nekoliko učenika da veliko i malo tiskano slovo T, t napišu u crtovlju na ploči.

T

t

Učenici otvaraju svoje pisanke te u pisankama pišu jedan red velikoga tiskanoga slova T, jedan red maloga tiskanoga slova t i jedan red kombinacije i velikoga i maloga tiskanoga slova T, t.

T

t

T t

Učitelj/ica kontrolira rad učenika i upozorava ih na pogreške koje se događaju tijekom pisanja.

Učitelj/ica u crtovlje na ploči piše bilo koju riječ koja počinje slovom T pazeći da su učenici sva slova u toj riječi prethodno usvojili. Na primjer, TATA, TETA, TORTA, TOP i sl. Učenici istu riječ pišu u svoje pisanke.

Nakon pisanja riječi koja sadrži tiskano slovo T, učitelj/ica najavljuje novi zadatak. Učenici trebaju osmisliti jednu kratku rečenicu koja sadržava riječ koju su prethodno napisali u svojim pisankama. Npr. rečenica (TATA VOZI AUTO.) Učenicima je potrebno naglasiti da rečenica završava rečeničnim znakom. Pita učenike: *Što ćemo staviti nakon ove rečenice?* (Točku.) Učitelj/ica proziva nekoliko učenika da izgovore svoju rečenicu te uz pomoć učenika odlučuje koju će od rečenica zapisati na ploču, odnosno u pisanke.

4. ČITANJE (10'):

Učitelj/ica najavljuje aktivnosti čitanja riječi i rečenica. Najčešće se čitaju riječi i rečenice iz odabralih udžbenika za razvoj početnog čitanja i pisanja. Kod razvoja čitalačkih

vještina, učitelj/ica prvo čita zadane riječi, a tek ih onda čitaju učenici. Na isti se način pristupa i čitanju zadanih rečenica (Prilog 2.).

Primjeri za čitanje:

TINA

TETAK

TELE

TEPIH

list

kesten

tri

leptir

Poveznica za čitanje rečenica: <https://www.esfera.hr/prelistaj-udzbenik/18e3e9ff-79d0-494a-8769-23549bda63d1>

• PROČITAJ REČENICE.

KRAVA IMA TELE.
I KOŠUTA I JELEN IMAJU TELE.

• PROČITAJ REČENICE

Tko to lupka?
To je malo, šareno lane.

Lupka svojim kopitim.

Skriva se u šumi.

Ne smije samo na potok.

Srna prati svoje lane.

5. STVARALAČKI RAD (5'):

Na kraju nastavnoga sata učitelj/ica učenicima najavljuje zadatak koji potiče jezično stvaralaštvo.

Učenici se podijele u grupe po nekoliko učenika. Svaka grupa na A3 formatu papira dobije nacrtanu školsku torbu. Zadatak je u nacrtanu torbu „pospremiti“ što više riječi koje

	<p>u sebi sadrže slovo T. Aktivnost može biti natjecateljskog karaktera. Pobjednik je ona grupa koja u torbu „pospremi“ najviše riječi.</p>
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	<p>U motivacijskom dijelu nastavnoga sata potrebna je odgovarajuća tehnička podrška koja uključuje računalo i projektor te pripremljenu Power Point prezentaciju prema uputama u ovoj metodičkoj preporuci (Prilog 1.).</p> <p>U dijelu <i>Obrada slova</i> za vizualizaciju velikoga i maloga tiskanoga slova T, t učitelj/ica koristi plakat sa slovom koji postavi na ploču. Za obradu slova koristi se i plastelin pa je potrebno isti osigurati za svakoga učenika (po jedan komad za svakoga od učenika).</p> <p>U dijelu <i>Čitanje</i> koristi se udžbenik iz kojeg učenici čitaju rečenice (Prilog 2.).</p> <p>Za jezično stvaralaštvo koristi se slika školske torbe na papiru A3 formata (Prilog 3.) kao poticaj učenicima za prisjećanje riječi koje u sebi sadrže slovo T, a što više takvih riječi trebaju upisati („pospremiti“) u torbu.</p>
Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	<p><i>Vrednovanje kao učenje</i> – odvija se u svakoj aktivnosti koja obuhvaća individualan rad. Na primjer, u aktivnostima glasovne analize u kojima svi učenici sudjeluju zajedno. Učenik samostalno kontrolira prepoznaće li glasove, razlikuje li i uočava li položaj novoga glasa u riječima. Procjenjuje rade li to dobro drugi učenici – vršnjačko vrednovanje. Jednako tako je i s pisanjem slova, riječi i rečenice. Učenik od učitelja dobiva povratnu informaciju o ispravnosti pisanja velikoga i maloga tiskanoga slova T, t.</p> <p><i>Vrednovanje naučenoga</i> – odvija se tijekom stvaralačkoga rada u posljednjoj etapi ovoga nastavnoga sata. Učenici samostalno osmišljavaju riječi koje u sebi sadrže glas T te ih samostalno zapisuju. Radom u grupi postižu i bolje</p>

	rezultate te su motivirani. Ako se zadatak izvršava u natjecateljskom duhu, rad će biti sigurno i produktivniji.
Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	
DODATNI ELEMENTI¹	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	Za učenike s poteškoćama prilikom pisanja velikoga i maloga tiskanoga slova T, t poželjno je olakšati pisanje slova. Učitelj/ica učenicima s poteškoćama može istočkano oblikovati slovo T, t pa učenici slijedeći točkice pišu slovo T, t. Neka pišu prvo red velikoga tiskanoga slova T (slijedom točkica), a onda red maloga tiskanoga slova t (slijedom točkica). Ako su učenici uspješno savladali pisanje velikoga i maloga tiskanoga slova T, t neka u jednom crtovlju napišu ista slova bez točkica – samostalno. Učenici s teškoćama nakon pisanja velikoga i maloga tiskanoga slova T, t neka nacrtaju predmet, životinju, pojavu i slično koji počinje glasom T.
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	
Poveznice na multimedijске i interaktivne sadržaje	Poveznica na sličice koje u svojem nazivu sadrže glas T: https://www.e-sfera.hr/dodatni-digitalni-sadrzaji/b1659007-cc04-4429-9255-63b4e5f3b60b/

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodičkih preporuka.

	Poveznica za čitanje rečenica: https://www.e-sfera.hr/prelistaj-udzbenik/18e3e9ff-79d0-494a-8769-23549bda63d1
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	Bralić J., Zokić T. (2007): <i>Izvedbeni nastavni planovi i artikulacije nastavnih sati hrvatskoga jezika u 1. razredu osnovne škole uz početnicu</i> , Zagreb, Školska knjiga

Ministarstvo
znanosti i
obrazovanja

PRILOG 1. SLIKE ZA IMENOVANJE RIJEČI KOJE SADRŽE GLAS T

Slajd 1. Trava

Slajd 2. Kutija

Slajd 3. Tulipan

Slajd 4. Stolica

PRILOG 2. REČENICE ZA ČITANJE IZ UDŽBENIKA „SVIJET RIJEČI 1“

- PROČITAJ REČENICE.

KRAVA IMA TELE.

I KOŠUTA I JELEN IMAJU TELE.

- PROČITAJ REČENICE

Tko to lupka?

To je malo, šareno lane.

Lupka svojim kopitima,

Skriva se u šumi.

Ne smije samo na potok.

Srna prati svoje lane.

PRILOG 3. ŠKOLSKA TORBA NA PAPIRU A3 FORMATA

